

НАНАЙСЬКА МОВА, г о л ь д с ь к а м о в а — мова *нанайців*. Належить до тунгусо-маньчжурських мов. Розмовляють нею в Рад. Союзі бл. 7 тис. чол. (1959). В Н. м. розрізняють діалекти: сунгарійський, кур-урмійський і амурський, найхінський говір якого ліг в основу літ. мови. Характерні риси Н. м.: наявність коротких і довгих голосних, дифтонгів, носових голосних, *сингармонізм*; іменник має категорію числа і не має категорії роду, дієслову властива розвинута система видів і способів; порядок слів у реченні відносно сталий. Писемність на основі рос. алфавіту (1931 – 37 використовувався латин-ський).

В усній народ. творчості нанайців — казках (ненгма) і переказах (телунгу) — відтворено життя і побут народу, його боротьбу за кращу долю. Нанайська писемна л-ра виникла за Рад. влади в кінці 20-х рр. Перші твори нанайців вміщено в зб. «Тайга і тундра» (1928-33), «Про наше життя» (1929). Оповідання «Бідняк Гара» (1932), «Як Бага пішов учитись» (1933) написані Л. та А. Бельди у співавторстві з рад. лінгвістом В. Авроріним. Один з перших нанайських поетів А. Самар. У творах А. Пассара, Г. Ходжера, К. Гейкера, В. Заксора, Ф. Кіле та ін. змальовано життя колись знедоленої нанайської народності, оспівано соціальні і культурні зміни в житті рідного краю після Великої Жовтн. соціалістич. революції.

Літ.: А в р о р и н В. А. Грамматика нанайского языка, т. 1 – 2. М.—Л., 1959-61.